

«هەرتەڭگى كۈن يەلەرىنە — جاستار مەن جاس
وسېرىمىدە رەڭگە ار ئالغان تىزىپەكتى كىتابتار»

جۇمباقتار 1

جەر جۈزىندە گى جۈزگە جۈس، جۈرستاردىكە جۈمباقتار

ولتتار باسپاسى

الەم بالالار اسەييتى

جۇمباقىتار

1

جەر جۈزىندەگى جۈزگە جۈتۈك جۈرتتاردىك جۈمباقىتارى

جېناپ، جۈيەلەپ، قۇراستىرعان جانە اۋدارعان:
قادىر مىرزا الي

图书在版编目 (CIP) 数据

世界儿童谜语精选 1 / 卡德尔等编. —北京: 民族出版社,
2006. 5

(托起明天的太阳——民文青少年读物丛书)

ISBN 7-105-07704-2

I. 世... II. 卡... III. 儿童文学—谜语—汇编—世界—哈萨克语
(中国少数民族语言) IV. I18

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2006) 第 052573 号

世界儿童谜语精选

责任编辑: 巴克特拜克

封面设计: 吾要

出版发行: 民族出版社

社 址: 北京市和平里北街 14 号

邮 编: 100013

网 址: <http://www.e56.com.cn>

电 话: 010-64228006

经 销: 各地新华书店

印 刷: 北京艺辉印刷有限公司印刷

开 本: 787 毫米×1092 毫米 1/24

印 张: 5.25 插图印张: 0.25

版 次: 2006 年 6 月第 1 版 2006 年 6 月北京第 1 次印刷

印 数: 0001—3000 册

定 价: 9.00 元

باۋايتى رەداكتورى: باقىتبەك توقتاسىن ۇلى
مۇقاباسىن جويالاعان: ۇ ياۋ

جۇمباقتار(1)

بىلىپ قاراتۇشى: ۇلتتار بىلىپىسى
*ادىرىسى: بىيجىڭ شىمىس قالا رايونى خېبېڭلى سولتۇستىك كوشىسى 14-اۋلا
پوچتا نومۇرى: 100013
تېلېفون نومۇرى: 010-64228006

تور بەكەتى: <http://www.e56.com.cn>

بىلىپا زاۋۇتى: يىخۇي بىلىپا زاۋۇتىدا بىلىلدى
ساقۇشى ورنى: شىنخۇا كىتاپ دۇكىنىمىزىندە ساتىلدى

ولشمىسى: 787 مىللىمەتر × 1092 مىللىمەتر 24 فورىت
بىلىپا تابىلى: 5.25 سۈرەتتى بىلىپا تابىلى: 0.25

بىلىپىسى: 2006-جىلى ماۋسىم *بىرىنشى بىلىپىسى
بىلىپىسى: 2006-جىلى ماۋسىم. بىيجىڭ، 1-بىلىپىسى

تارالىشى: 0001—3000

بىلىشى: 9.00 يۋان

بالاۋسا بىلىپىسى، ارۇنا بىلىپىسى، چوڭگو مەتسىكلوپېدىيا بىلىپىسى جانە جىلپىن ۇنشى بىلىپىسى قاتارلى بىلىپىلاردان شىققان مەتبەكتەردى
پايدالاندىق.

باسپادان

جاستار مەن جاس وسپىرىمدەر—وتانمىزدىڭ بولاشاقى. ۇلتتاردىڭ دامۋى مەن العا باسۋى ءۇمىتى از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ اقاۋسىز ەسەيىپ-ەرەجەتۈنە بايلانستى. جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرۋ، جۇڭخۇا ۇلتتارىنىڭ ۇلى كوركەيىپ-گۈلدەنۋىن جۈزەگە اسىرۋ ساپارىندا ەلىمىز ۇلى مۇراتتى، وسكەلەڭ ءمورالدى، ءبىلىمدى قادىرلەيتىن، مول ءبىلىمدى، جان-جاقتىلى جەتىلگەن، جاڭالىق جاراتۋعا باتىل، قاجىماس قاجىرلى، بەلسەنە العا ۇمتىلاتىن ءار ۇلت دارىندىلارىنىڭ زاپاس قوسىنى مەن سىتەرىنىڭ ءزىياسارلارىن قاجەت ەتەدى.

”كىتاپ—ادامزات العا باسۋىنىڭ باسپالدىعى“. از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ ەسەيىپ-ەرەجەتۋى، العا باسۋى ءماندى دە ماعىنالى وقىپ ۇيرەنۋدەن قول ۇزە المايدى. قالىڭ از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ عىلمى بىلىمدەردى ۇيرەنۋ، يدەيالىق-ءمورال ساپاسىن جوعارىلاتۋ، رۋحانى مادەنيەت تۇرمىسىن بايتۋ قاجەتتىن قاناعاتتاندىرۋ ءۇشىن ءبىز جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە ارىنالعان تىزبەكتى كىتاپتاردى موڭغۇل، زاڭزۋ، ۇيعۇر، قازاق، چاۋشيان تىلدەرىندە باسپادان شىعارىپ وتىرمىز. يدەيالىق-ءمورال، عىلمى ءبىلىم، ادەبيەت-كوركەمونەر، مادەنيەت، وقۇ-عارتۋ، تاريحي ءبىلىم، زاڭدى جالپىلاستىرۋ تاريپەسى، قوعامدىق ءومىر قاتارلى ءارقايسى جاقتارعا ساياتىن بۇل تىزبەكتى كىتاپتارعا «ەرتەڭگى كۇن يەلەرىنە—جاستار مەن جاس وسپىرىمدەر-گە ارىنالعان تىزبەكتى كىتاپتار» دەگەن ورتاق ات قويدىق. بۇل كىتاپتار 11-بەسىجىلدىن پىلان كەزىندە ارت-ارتىنان جارىق كورمەكتى.

بۇل كىتاپتار از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ وزىنە ءتان ەرەكشەلىكتەرى مەن قاجەتسىنۋىن كوزدە ۇستاي وتىرىپ، احبارات، باسپا ءسوز باس مەكەمەسى تانىستىرعان، جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە باعىتتالغان ءجۈز ءتۈرلى كىتاپتان نەمەسە ءار ۇلتتىڭ جەتكىنشەكتەرىنە ارىنالعان ءداستۇرلى، ۇزدىك ءتول تۋىندىلارى مەن باسقا دا باسلىمداردان جارىق كورگەن، جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە اۋدای قاجەت ۇزدىك تۋىندىلاردى نەگىز ەتىپ، سارالاپ قۇراستىرىلغان جانە اۋدارىلغان. مۇندا مازمۇنى باي بىلىمدىك سىپاتى مەن قىزىعارلىق سىپاتى تەڭ ءفورماسى الۋان ءتۈرلى، ۇعىنىقتى، تىلگە جەڭىل بولۋىنا ءمان بەرىلدى. از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىم بالالاردىڭ وقىپ تاريپە الۋىنا، ساپاسىنىڭ جوعارىلاۋىنا جانە داۋىر مەن بىرگە العا باسپ ەسەيىپ-ەر-جەتۋىنە پايدالى بولسا ەكەن دەگەن تىلەك ايتامىز.

ۇلتتار باسپاسى، 2006-ءساۋىر

الغى سوز

جۇمباق—سوز وېرازنىڭ كىلىتى ،
اقىندىقتىڭ ۇرىق-دانى .

مۇختار اۋەزوۋ

ەڭ الدىمەن ايتارىمىز ، بۇكىل دۇنيە جۇزى ەلدەرىنىڭ حالىقتىق جۇمباقتارىن جىناپ ،
بىر تىلگە اۋدارىپ ، بىر كىتاپ ەتىپ شىعارۋ ، ەم ادەببەتتى تارىخىندا بۇرىن-سوڭدى بولماعان
قۇبىلىس . بۇل يىگىلىكتى بىستى ەمدە بىرىنشى بولپ جۇزگە تارتا حالىقتىڭ جۇمباقتارىن
تاپتىشتەپ جىناپ ، قازاق تىلىنە تاڭداپ ، كوركەمدەپ اۋدارىپ قادىر مىرزا الى ەرەكشە سىكە
اسىرىپ وتىر .

جۇمباق—اۋىز ادەببەتىنىڭ ەڭ بايىرى شاعىن جانرلارىنىڭ بىرى . سونىمەن بىرگە ول
جازبا ادەببەتتە دە قۇلاشنى كەڭگە جايىپ ، وركەندەپ ، وسۇدە . جۇمباق وقىرماننىڭ وي
ورىسىن كەڭىتەدى . العىرلىعىن ارتتىرادى ، بايقاعىشتىققا باۋلىدى . جۇمباقتى شىعارۋشىعا
تابىيعى تالانتپەن قوسا مول مومىر تاجىرىيەسى ، جان-جاقتى بىلىم قاچەت . ارەكلى شامادا
بولسا دا بۇل قاسىيەتتەر جۇمباقتى شەشۋىلىەرگە دە ورتاق .

جۇمباققا حالىق اتە-زامانىنان ەرەكشە مان بەرگەن ، ۇرپاقتان-ۇرپاققا جەتكەن ايتۋلى
اڭىزداردا اتاقتى بىلەر ، اىگىلى حاندار وزدەرىنە مۇراگەر تاڭداۋدا نە بىر كۇرىلىمى كۇردەلى ،
مان-ماعىناسى تەرەڭ ، جۇمىر دا ۇتىمدى جۇمباقتاردى ورتاما سالىپ ، سونى ارى تەز ، ارى
تۇتاس شەشە بىلۋىنە قاراي تاڭدالغان . ”جۇمباقىمدى شەشكەن جىگىتكە تۇرمىسقا شىعاسىن“

دەپ جارتى المىگە جار سالغان سۇلۇ ھانىئىلار ، ھىتىپ-بىلگەن ھەتتەكىرىمىزدە قانىشما .
ارمى-بەرگى اقىندار ايتىستارىندا وزگە الۋان تاقىرىپتاردا ۇزاق تارتىسىپ ، ۇىرىن-ۇىرى
جەڭە الماي تەڭ ۇتۇسىپ تىرەسكەندە وسى جۇمباق ايتىسقا جۇگىنىۋ ارقىلى ەڭ ۇىلىمدى ،
الىمدى ، قاعىلەزى تەز جەڭىسكە جەتكەن . ”شىن بالالار اقىنى شىنايى جۇمباق شىعارا العاندا
عانا شەبەرلىكتىڭ شىرقاۋ شىڭنا قادام باسادى“ ، — دەيدى ھالىق جازۋىشى ، اقىن مۇزافار
الىمبايەۆ . (”777 جۇمباق“ ۱ . ، انا ۇىلى ، 1994-ج . 3-بەت) . وسىنىڭ ۇبارى جۇمباقنىڭ
ۇمان-ماڭىزىنىڭ اسا سالماقتى ەكەندىگىنىڭ دالەلى .

جۇمباق بۇكىل دۇنيە جۇزىنىدەگى ۇلكەندى-كىشىلى بارلىق ھالىقتاردىڭ كوركەم ادەببەتىدە .
دە ەلەۋلى ورىنىغا يە . ۇىر عانا جەر شارىندا ۇمىر كەشەتتىن ھالىقتاردىڭ جۇمباق ەتەتتىن
نىسانالارى ۇىر بولغانىمەن ، ونى جۇمباق ەتۋ ادبەتتىرى ۇارقايسىسىنىڭ ۇلتتىق ەرەكشەلىگىنە ،
تۇرمىس-تىرشىلىگىنە ، ومىرگە دەگەن كوزقاراستارىنا بايلانىستى ۇار الۋان . مىنسال ۇۇشىن
ۇار ھالىقتىڭ جۇمىرتقانى قالاي جۇمباققا اينالدىرىغاننىن قاراستىرىپ كورەيىك .
ايدالادا اق وتاۋ ،

اۋزى-مۇرنى جوق وتاۋ .

بۇل قازاقتىڭ ھالىق جۇمباعى . وسى شاعىن عانا جۇمباقتان قازاق ھالىقىنىڭ بۇكىل
كوشپەلى ۇمىر سالتى مىن مۇندالاپ تۇرعانداي . ۇلتتىق ەرەكشەلىگى سانالاتىن كىيىز ۇيى
جاي عانا ۇي ەمەس ، ونىڭ وتاۋ اتالۋى ۇار جاسامىس قازاقتىڭ جاڭادان ۇيلەنىپ وتاۋ بولغان
جاستىق شاعىن ەسكە ۇتۇسىرىپ قانا قويماي ، ەندىگى جەردە ۇزىنىڭ بالالارىنىڭ وتاۋ بولسىپ ،
ەنشى الپى ۇبولىنىپ شىعۋى ارقىلى مۇراگەرلىك ۇمىردىڭ العا قاراي جالعاسا تۇسەتىندىگىنەن
دە دەرەك بەرگەندەي . مۇنىڭ ۇبارى قازاقتىڭ جۇمباققا پايدالانغان ۇسوز تىركەسىنەن تۇتىلغان
ۇلانعايىر وي-قىيال . ال جۇمباقنىڭ شەشۋى بار بولغانى جۇمىرتقا عانا .

قۇرساۋى جوق ، كۇبى بار ،

تەمسىگى جوق ، ۇتۋى بار .

بۇل نە؟ *بىراز ويلانا تۇسسەك جۇمىرتقا ەكەننن تابامىز . ال *ارى قاراي تەرەڭىرەك تولعانساق ، قاي ەلدىك جۇمىباعى ەكەننن دە تابۇرمىز عاجاپ ەمەس . ويتكەنى وسىناۋ شامىن *سوز تىركەستەرىنىڭ وزىنەن ول ەلدىك تۇرمىس-تىرشىلىگى اڭعارىلادى . بۇل باۋ-باقشا وسىرە-تىن ، كوكونىستەن *ار *تۇرلى توساپ ، شىرىندار ازىرلەي الاتىن ، ول *ۇشىن قۇرساۋلى اعاش كۇبىلەردى جاساپ ، شاراپ تا اشتا الاتىن ەل ەكەنى ايقىن . دەمەك بۇل بەلارۋىس حالقىنىڭ حالىقتىق جۇمىباعى .

اق قۇتى بەردى ماعان

*شىن اشسام

ەكى *تۇستى تاعام .

بۇنىڭ دا شەشۋى جۇمىرتقا ەكەنى بەلگىلى . *دامدى تاامدار جاساۋدىڭ ايرىقشا شەبەرى سانالاتىن ۇلتتىڭ جۇمىباعى ەكەنى تاى ايان . بۇل قاي حالىق دەيسىز بە؟ *شوپ-شالاڭنان-اق *تىل ۇيرەتىن اششى-تۇششى ، الۋان *تۇستى اس-ءدام ازىرلەيتىن ، وزگە ۇلتتاردىڭ *بارى ساتىپ الىپ جەيتىن ، ارينە كارىستەردىڭ : جۇمىباعى بۇل . سونىمەن وسى كىتاپقا جۇمباققارارى نىڭەن *جۇز ەل جۇمىرتقانى *ارقايسىسى وزىنشە *جۇز *تۇرلى جۇمباق ەتپىتى . اراسىندا ەۋەنكى دەيتىن *بىرىمىز بىلسەك ، *بىرىمىز بىلمەيتىن ۇساق ۇلت تا بار . ولار جۇمىرتقانى :

قالتاڭا ونى سالمايسىڭ ،

قارماققا بلە المايسىڭ ،—

دەپ جۇمباق ەتپىتى . *سوز ساپتاۋلارىنا قاراعاندا تەڭىز جاعاسىنداى جۇرت بولۋى كەرەك . ال ، كانە ، *ار ەلدىك جۇمباققارىمەن تانىسىپ ، شەشىپ ، وي-ءورسىمىزدى كەڭىتە تۇسەيىك .

ورازاقىن اسقار

مازمۇنى

دۈنگەن ھالىق جۇمباققارى	72	الەي سوز	1
دۆري ھالىق جۇمباققارى	73	اۋار ھالىق جۇمباققارى	1
جايىق كازاك ھالىق جۇمباققارى	74	اعلىشىن ھالىق جۇمباققارى	1
جاپون ھالىق جۇمباققارى	75	التاي ھالىق جۇمباققارى	6
يسپان ھالىق جۇمباققارى	78	اراب ھالىقتارىنىڭ جۇمباققارى	18
ىتاليان ھالىق جۇمباققارى	82	ارمىيان ھالىق جۇمباققارى	22
قاباردى ھالىق جۇمباققارى	88	ازەربايجان ھالىق جۇمباققارى	31
كامبا ھالىق جۇمباققارى	90	باشقۇرت ھالىق جۇمباققارى	39
كارەل ھالىق جۇمباققارى	90	بەلورۇس ھالىق جۇمباققارى	48
كاشمىر ھالىق جۇمباققارى	96	بولغار ھالىق جۇمباققارى	54
كاركۇك ھالىق جۇمباققارى	97	برازىلىيا ھالىق جۇمباققارى	55
كەت ھالىق جۇمباققارى	99	بۇرىيات ھالىق جۇمباققارى	58
كومى ھالىق جۇمباققارى	101	بھىل ھالىق جۇمباققارى	64
كورەي ھالىق جۇمباققارى	101	ۋاھان ھالىق جۇمباققارى	65
كۇماندى كىجى ھالىق جۇمباققارى ..	104	ۋەندا ھالىق جۇمباققارى	66
كۇرد ھالىق جۇمباققارى	105	ۋىسسىيا ھالىق جۇمباققارى	67
قازاق ھالىق جۇمباققارى	107	عەلەۋىز ھالىق جۇمباققارى	68
		دارەسن ھالىق جۇمباققارى	70
		دولگان ھالىق جۇمباققارى	71

اۆار حالق جۇمباققارى

قاتۇدى بىلمەيتىن قوس قاينار .

(كوز)

كوك تەڭىزدىڭ بەتىندە كوپىرىشكەن
جۇگەرى .

(اسپان مەن جۇلدىزدار)

ارالايسىڭ الەمدى ،

شارشامايدى ول ەندى .

(كوز)

ئىشى جىرتىق ،

سىرتى تىرتىق .

(كەدەيدىڭ كىيىمى)

جەلىنى تاس ،

تۇياعى اعاش .

(بەسك)

بارى ، بارى تۇيىق ،

ئىشى تولى سۇيىق .

(جۇمىرتقا)

جاس كەزىڭدە وزىڭمەن قاتار ،

قارتايغاندا الدا .

(ەڭكەيگەن كارىنىڭ باسى ، كەۋدەسى)

اعىلىشىن حالق جۇمباققارى

اياق-قولسىز ءوسىپتى ،

اشپ-جابار ەسىكتى .

(جەل)

اقبوز دەسەڭ اقبوز ،

كوكبوز دەسەڭ كوكبوز .

(مۇز)

بولعانمەنەن كوپ يەنى ،

ئىس تىكپەيدى ونىڭ يەنى .

(كىرىپى)

ەسكەگى بار—

جۈزبەيدى ،

ۋىشۋدان *ۋىست ۋىزبەيدى .

(جەل دىرەن)

ادامدارغا قاچەتسىڭ ،

قۇيىتقانغا نە جەتسەن ؟ !

جارسى بىزگە ۋنايدى ،

بايگە *سىزدى سىنايدى

(جىلقى)

*تۈسىم مەنىڭ كۈلگەن ،

جەتپەس ماعان سۈلگەڭ .

جەمەيمىن مەن ەتەڭدى ،

ال ۋسىمدىك *ۋتىمدى .

(پىل)

تولىق جاسقا تولعاندا ،

بۇزاۋقاننىڭ كىم بولماق ؟

(تايىنشا)

قارا جولاق سارى ، شەكپەن ،

ەلدىڭ *بارى زارداپ شەككەن

(جولبارس)

تەز ۋسەدى ،

كوپ جەيدى :

*سابىز جەيدى ،

*شوپ جەيدى .

قۇلاقتارى قالاقىتاي ،

زىتىپ بەرەر جولاتپاي .

(قويان)

*جۈنىم جەلكىلدەگەن ،

قۇيرىغىم ۋلىپىلدەگەن .

سپاقتىمىن جالسىن ،

جاڭخاققۇمار جانىم .

(تيسىن)

*ۋزى كوكشىل ،

كەيدە كەكشىل .

تەڭگى كوكتەن ،

قالىڭ شوپتەن .

(مۈز)

بۇلتتى كۈنى اشىلادى ،

اشىق كۈنى اشىنادى .

(قولشاتىر)

قىزىعاتىن بولىڭىز .

(بويلاۋ قارىنداشتار)

ارعى تەگىم قۇرىشتان ،

اۋلاق مەس ۇرىستان .

بارىن ۇزىم باستايمىن ،

تۇراپ-تۇراپ تاستايمىن .

(پىشاق)

ەستىمەيتىن قۇلاعىم بار ،

تيىپ كەتسەم—جىلادىڭدار .

(يەنە)

ۋزى سونداي كىشى ،

قىزىل تۇمسىق كىسى .

كوزىڭ جاسىن توگەدى ،

تۇرغان سايىن شوگەدى .

(بالاۋىز شام)

تەڭىزدە دە ، تۈزدە دە

ونداي باشى تاپىلماس ،

باعىتىنان جاڭىلماس .

(كومپاس)

جاسىل ، سارى ، قىزىلمىن ،

اجەپتاۋىر ۇزىنمىن .

تۇلا بويىم تولعان سان ،

تۇپ-تۇزۇمىن قولدانساڭ .

(سىزىمىش)

ەكى ۇڭىرىن قاپسىرعان ،

سوندا بارلىق تاپسىرماڭ

(وقۇشىنىڭ كۈندەلىگى)

اقتان قارا ۇتىندى :

شىمايلا دەپ بەتىمدى .

(كلاس ئاقتاسى)

قىستا كەلگەن سەمىز ،

جۈدەي بەردى دەڭىز .

جىلعا جەتىپ بارىپ .

بەتتى اقىرى ارىپ .

(جىرتپالى كۈنتىزبەك)

قارامىن دا قىزىلمىن ،

قىسقامىن دا ۇزىنمىن .

تولىپ جاتقان ۇڭىم بار ،

قانائى جوق—ۋشادى ،

سوسىن كوكتى قۇشادى .

(شار)

الەمدى بۇركەگەن كوك شاتىر ،

ەكىنشى تاپ سونداي جوق شاتىر .

(اسپان)

قالادان بىيك ،

دالادان بىيك .

باۋدان دا بىيك ،

تاۋدان دا بىيك .

(جۇلدىز)

ول شەشىنسە—

مەن كىينەم .

مەن شەشىنسەم—

ول كىينەدى .

(كىيمىلىگىش)

تەك قول بەرىپ امانداس ،

سودان كەيىن قادام باس .

(ەسەك)

ول قالتاعا سىمايدى .

(كاپكالار كىلتى)

بۇل الەمدە قانشا ارال ؟

قايسىسى ونىڭ ؟ انشى ارال ؟

(كانار ارالنىدا)

قاتار تۇرغان ساپتاعى

قاي كۈندەرى ايتانىڭ ؟

(الدىنقى كۈن ، كەشە ،

بۈگۈن ەرتەك ، بۇرسۇگۈنى)

شەن ويلاسالىڭ تابىلار ،

شەڭبەردىڭ قانشا جاعى بار ؟

(ەكى : شىكى ، سىرتقى)

تۈرتەم دەسەڭ تۈرت ،

سوعلم دەسەڭ سوق .

ولڭ جاعىڭدا بار ،

سول جاعىڭدا جوق .

(ولڭ جاق شىنتاعىڭ)

كىمدەر نەگە سۈيەنپ ،

بۇل كىلتى ۇستا قىمايدى ،

ۈلكەن قالپاق كىيەدى؟

(باسى ۈلكەن ادامدار)

سۇغا قۇلاغان مالاي

قانداي بولدى؟

قالاي؟

(مالمانداي بولدى)

نەگە سونشا

كورىكتى

موينى ۇزىن كەرىكتىك؟

(ويتكەنى ونىك باسى

يىعنەن وتە السى ورنالاسقان)

توڭكەرگەندەي كەسەنى

توڭكەرسەڭىز—وسەدى .

(6 نى توڭكەرسەڭ—9 بولادى)

بەسكە ءبىردى قوسقىن ،

ءسويتىپ ازايىت ، دوستىم .

(V تىك الدىنا I

قويسالڭ — IV بولادى)

توقتاتپايدى

اسىپ-تاسقان كۇشپەن .

توقتاتادى

تاياعىنىڭ ۇشمەن !

(اۆتۈ—كولىك يىنپەكتورى)

ءبىر ارق پەن ءبىر سەمىز

قىدىرعانىن كورسەڭىز .

شاتىرى بار ارقىتىڭ ،

قايعىرمايدى جارىقتىق .

”ءبىراق نەگە سەمىزدىڭ

”ۇستى قۇرعاڭ”—دەڭىزدى؟

(ويتكەنى جاڭبىر جاۋعان جوق)

التاي حالق جۇمباقتارى

بىرەۋى تۈكتى كىلەم ،

بىرەۋى تۈپتى كىلەم .

(جەر جانە اسپان)

التىن سۋىرتپاقتىڭ

بىر ۋشى كۆكتە ،

بىر ۋشى جەردە .

(كۈن ساۋلەسى)

جەردە كۈبەسى ،

كۆكتە تر .

(تاۋ)

قىردىڭ ارعى جامىنا

قىزىل كەسە لاقتىردىم .

(باتقان كۈن)

اۋىل ۇستىنىدە التىن قالاق .

(اي)

مۇز ۇستىنىدە بۇلانىڭ جاعى .

(اي)

تىگىلمەگەن تۇرعىن ،

تىزىلمەگەن مارجان .

(اسپان جانە جۇلدىزدار)

تەڭىزدى ساپىرىپ ،

تايگانى چاپىرىپ ،

تىنىشىدى اقىرى .

(نوسەر)

التىن قامشى بۇققىرايدى ،

دۇنيە تىڭ تۇرادى .

(نايزاعاي)

ايلىنىداي اسپاننىڭ

بۇل نە كوپىر اسپالى ؟

(كەمپىرقوساق)

شەتسىز-شەكسىز كەنەپ ،

وڭى قاشقان كۈنە .

(قۇس جولى)

كۈلەڭكەسى جوق قارا بىيە .

(اپان)